

**Keski-Suomen järjestämistyön valmistelusta vastaava
johtoryhmän jäsen Mikael Palola**

Suomen Kuntoutusyrittäjät ry:n lausunto Keski-Suomen järjestämissuunnitelman 2. luonnokseen

Suomen Kuntoutusyrittäjät ry on valtakunnallinen edunvalvontajärjestö, jonka jäsenistöön kuuluu 720 yritystä, jotka tuottavat eri puolilla Suomea kuntoutuspalveluja yhteensä 880 toimipisteessä. Valtaosa yrityksistä on pieniä, 1 – 3 hengen yrityksiä, jotka tarjoavat lähipalveluja kotikuntansa asukkaille, työllistävät ja maksavat veronsa Suomeen. Toimialan yritykset ovat jo vuosikymmenien ajan tuottaneet lähipalveluna mm. vaativan lääkinällisen kuntoutuksen palveluja. Suurin osa kaikista fysioterapiasta tuotetaan näissä pienissä, kustannustehokkaissa yksityisissä fysioterapiakeskuksissa, joissa on tarjolla merkittävää alan erikoisosaamista kansalaisten työ- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua Keski-Suomen järjestämissuunnitelman. Olemme perehtyneet Keski-Suomen järjestämissuunnitelman 1. luonnokseen sekä nyt lausuttavana olevaan 2. luonnokseen, joka julkaistiin 9.4.2018. Kiitämme myös siitä, että nyt lausunnolla olevassa versiossa on otettu huomioon ensimmäisessä lausunnossamme nostamia asioita.

Kuntoutuspalveluja tuottavien yritysten kannalta on äärimmäisen tärkeää valinnanvapauslain-säädännön tullessa voimaan, että lakiin kirjattu asiakassetelijärjestelmä ja henkilökohtainen budjetti-järjestelmä otetaan maakunnissa käyttöön lakiin kirjatulla tavalla.

Näkemyksemme mukaan Keski-Suomi on edelläkävijä järjestämissuunnitelmatyössään ja järjestämisen ja tuottamisen eriyttämisen mallimaakunta muille maakunnille. Sen vuoksi on tärkeää, että järjestämissuunnitelma varmistaa myös pienten ja mikro-kokoisten terveyspalveluja tuottavien yritysten mahdollisuuden olla mukana kansalaisten tarvitsemia lähipalveluja tuottavina toimijoina tulevilla palvelumarkkinoilla.

Nostamme nyt lausunnolla olevasta 2. luonnoksesta pari kohtaa lähempään tarkasteluun:

33.1. Kuntoutustarpeen arvio ja ohjaus

*”Palveluiden tuottaminen: **Suppeat toimintakyvyn ja kuntoutustarpeen arvioinnin** sisältyvät suoran valinnan palveluihin. Niitä voivat tehdä maakunnan sote-keskukset sekä muut maakunnan hyväksymät sote-keskuspalveluiden tuottajat. Palveluiden myöntäminen perustuu maakunnallisiin terapioiden ja apuvälineiden myöntökriteereihin. Mikäli kuntoutusta haetaan Kelalta tai vakuutusyhtiöltä laatii sote-keskuksen lääkäri tarvittavat lausunnot.”*

Edellä mainitussa kohdassa on hyvää se, että kriteerit perustuvat maakunnallisiin myöntökriteereihin, koska se lisää kansalaisten yhdenvertaisuutta.

Ne asiakkaat / kuntoutujat, jotka ovat oikeutettuja Kelan tai vakuutusyhtiön kautta kuntoutukseen, luokitellaan yleensä **vaativan lääkinällisen kuntoutuksen asiakkaiksi**, jolloin asiakassuunnitelma sisältää myös kuntoutussuunnitelman. Vaativan tason asiakkaiden asiakassuunnitelmasta vastaava taho on maakunta. Näkemyksemme mukaan maakunnalla on vastuu tehdä Kelan kuntoutusrahaetuuksista annetun lain 9 §:n mukaisen **kuntoutus-suunnitelma**, joka tehdään vaativan lääkinällisen kuntoutuksen asiakkaille. Tämän 9 §:ssä tarkoitetun Kelan kuntoutussuunnitelman laatiminen vaatii erikoisosaamista, jota jokaisesta sote-keskuksesta ei löydy.

Myös asiakkaan kannalta olisi yksinkertaisempaa, että lausunnon laatii asiakassuunnitelmasta vastuussa oleva taho. Tämä turvaa kansalaisten yhdenvertaisuuden asuinpaikasta/- kunnasta riippumatta.

33.3. Koti-/avokuntoutus työikäisille

”Palveluiden tuottaminen: Maakunnan järjestämisvastuulla olevat avo- ja kotikuntoutuspalvelut sisällytetään suoran valinnan palveluihin ja tuotetaan sote-keskuksissa. Palveluntuottajina voivat olla maakunnan sote-keskuspalveluita tuottavat tuotanto-organisaatiot ja muut maakunnan hyväksymät sote-keskuspalveluiden tuottajat.”

Suoran valinnan palveluihin ei saa sisällyttää palveluja, jotka voidaan tuottaa asiakassetelillä ja/tai henkilökohtaisella budjetilla. Miksi mainitussa kohdassa ei mainita asiakasseteliä? Nyt järjestämissuunnitelmaan tehty kirjaus mahdollistaisi sote-keskusten itse tuottaa niitäkin palveluja, jotka valinnanvapauslakiesityksessä on tarkoitettu tuotettaviksi asiakasseteliä tai henkilökohtaista budjettia käyttäen.

Asiakasetelien käyttö ja niiden avulla palveluiden järjestäminen takaa palveluiden saatavuuden ja kansalaisten yhdenvertaisuuden maakunnassa myös pienissä kunnissa. Muutoin on vaarana, että harvaan asutuille alueille syntyy suurten toimijoiden monopoleja, koska väestöpohja ei riitä useamman sote-keskuksen olemassaoloon.

Kuntoutusyrittäjät mukaan suunnittelutyöryhmiin

Jatkovalmisteluissa Suomen Kuntoutusyrittäjät ry ja sen jäsenyrittäjät toivovat pääsevänsä mukaan työryhmiin, joissa suunnitellaan asiakaslähtöisiä kuntoutuksen palvelupolkuja ja hoitoprosesseja. Yksityiset fysioterapia- ja kuntoutusyrietykset tuottavat pienuudestaan huolimatta valtaosan fysioterapiapalveluista, noin 80 %. Nämä yritykset ovat tuottaneet Kelan järjestämän vaativan lääkinällisen kuntoutuksen palvelut jo vuodesta 1991. Lisäksi näissä lähipalveluja tuottavissa kuntoutusyrietyksissä on jo vuosikymmenten ajan totuttu toimimaan kustannustehokkaasti.

Ystävällisin terveisin

Suomen Kuntoutusyrittäjät ry

Leila Salonen
toiminnanjohtaja
040 749 8706
leila.salonen@kuntoutusyrittajat.fi
www.kuntoutusyrittajat.fi
www.fysioterapia.info

Susanna Antikainen
kehitysjohtaja
050 512 5960
susanna.antikainen@kuntoutusyrittajat.fi
www.kuntoutusyrittajat.fi
www.fysioterapia.info